

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Кафедра філософії і соціально-гуманітарних дисциплін
(назва кафедри)**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету

Грановська В.Г.
Грановська В.Г.
2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Андрагогіка

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: другий (магістерський)
(бакалавр, магістр)

Спеціальність: 015. Професійна освіта (Економіка)
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (освітня програма): Професійна освіта (Економіка)
(назва спеціалізації)

Факультет Економічний
(назва факультету)

2019–2020 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «*Андрагогіка*» для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Професійна освіта», спеціальністю *15. Професійна освіта (Економіка)*.

Розробники: Варнавська І.В., доцент кафедри професійної освіти, кандидат пед.наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності *015 Професійна освіта (Економіка)*

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 року

Схвалено на Вченій раді економічного факультету

Протокол № 1 від “28” серпня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01. Освіта	За вибором	
Змістових частин – 2	Спеціальність: Професійна освіта (Економіка)	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>Підготовка презентації із актуальних питань</i>		5-й	6-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		8 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	10 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	70 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю:	
		залік	залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2год самостійної роботи студента – 4год	Освітній рівень: другий (магістерський)		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 20год до 70год

для заочної форми навчання – 20год до 70год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Андрагогічна наука пізнає і узагальнює практику освіти дорослих, дає знання, які дозволяють формулювати і реалізувати основні завдання освіти дорослих. Андрагогіка досліджує теоретичні, методологічні і методичні основи діяльності, що допомагає дорослим набути як загальні, так і професійні знання, оволодіти досягненнями культури, розвинути власні життєві принципи. Центром уваги андрагогіки є освіта і розвиток дорослої людини в її цілісності, в єдності «усіх її визначень», тому що «космічне, біологічне, соціальні і душевні начала мають бути взяті одночасно». Отже, осередком інтересу андрагогіки є доросла людина і чинники, що впливають на її розвиток.

Мета: створити цілісний педагогічний процес, цілеспрямовано організований для освіти дорослого населення в контексті неперервної освіти.

До основних завдань андрагогіки належать:

1. осмислення предмету, об'єкту андрагогіки, ролі освіти в житті і діяльності дорослої людини;
2. прогнозування розвитку освіти дорослих як загальноцивілізаційного процесу;
3. вивчення становлення і розвитку освіти дорослих у світі і в Україні;
4. розробка, опис і систематизація понятійного апарату для системи освіти дорослих;
5. формування і оцінювання професійну компетентність спеціаліста;

відбір змісту освіти і форм навчання дорослих;

6. розвиток активної позиції дорослого в процесі освіти; розвиток диференціації та індивідуалізації навчання відповідно до соціальних і особистісних потреб дорослих;

7. розвиток післябазової професійну і неформальну освіту безробітних, забезпечення психологічної підтримки, орієнтації й адаптації в нових соціально-економічних умовах;
8. розвиток соціально-економічних передумов освіти людей похилого віку, інвалідів, пенсіонерів, жінок;
9. вивчення досвіду зарубіжних країн в організації освіти дорослих і організація співпраці з міжнародним освітнім товариством;
10. розробка нової парадигми освіти дорослих у суспільстві соціальних змін;
11. створення спеціальних служб, здатних об'єднати інформаційні функції із умінням діагностувати потреби і можливості дорослих, розробка на цій основі оптимальних освітніх маршрутів;
12. організація спеціальної підготовки андрагога.

У результаті оволодіння курсу здобувачі повинні вміти: шукати, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел; спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань та принципів академічної доброчесності.

Знати: тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки; різноманітність студентів і складності освітнього процесу; як використовувати електронне/дистанційне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище; як використовувати самоосвіту та підвищувати кваліфікацію; як розробляти та викладати методики впровадження результатів наукових досліджень та пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності; як професійно комунікувати в сфері педагогіки та економіки.

Програмні результати навчання: використовувати сучасні інформаційні технології і ресурси у професійній, інноваційній та/або науковій діяльності; дотримуватися етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, дотримуватися у професійній діяльності принципів толерантності, діалогу і співробітництва; як організовувати освітній процес (співпрацю в команді), керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати контроль і моніторинг результатів діяльності; застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній та освітній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Сучасні тенденції управління та організації освіти дорослих

Тема 1. Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи

Наукові засади андрагогіки. Предмет андрагогіки, система понять, основні принципи. Міждисциплінарний характер андрагогіки. Методи досліджень в галузі андрагогіки.

Андагогіка як сфера соціальної практики. Збільшення значущості освіти дорослого населення в сучасній соціально-економічній ситуації в Україні. Принципи організації освітньої діяльності дорослої людини. Методи організації сучасної андрагогічної практики.

Андрогогіка як навчальна дисципліна. Андрагогічний компонент розвитку персоналу організації.

Етапи розвитку теорії і практики навчання дорослих у міжнародному досвіді. Розвиток теорії і практики освіти дорослих в Україні.

Тема 2. Доросла людина як суб'єкт навчання

Поняття дорослості. Вікова періодизація. Динаміка життєвої проблематики дорослої людини і її взаємозв'язок з освітою. Професійно-особистісне становлення людини в системі безперервної освіти. Специфіка вікових інформаційних запитів. Вікові особливості здібності людини до навчання. Специфіка освіти в дорослому віці.

Поняття індивідуального, групового, колективного, корпоративного, інтеграційного навчання дорослих. Напрями підготовки дорослої людини як суб'єкта навчання (самоосвіта).

Тема 3. Навчання дорослих в системі безперервної освіти

Безперервність як ідея, принцип навчання, якість освітнього процесу, умова становлення людини. Історичні витoki ідеї безперервності в освіті.

Соціально-освітній і психолого-андрагогічний аспекти безперервної освіти. Функції безперервної освіти. Освіта дорослих як структурний компонент системи безперервної освіти і соціальний інститут. Інституційні форми освіти дорослих в сучасному суспільстві.

Змістовий частина 2. Організаційні форми і технології навчання дорослих

Тема 4. Сучасна практика навчання дорослих

Адаптивна функція освіти в суспільстві, що постійно змінюється. Принципи адаптивної системи навчання дорослих. Блочно-модульна організація навчання. Модульні програми та їх властивості. Переваги модульного навчання в системі освіти дорослих.

Послідовна декомпозиція змісту професійної діяльності у вигляді системи професійних завдань і проблем як основний принцип побудови технології контекстного навчання (А. А. Вербицький). Перехід від учбової діяльності в її традиційних формах до квазіпрофесійної діяльності. Форми учбово-професійної діяльності в розвитку персоналу організації. Моделі контекстного навчання: семіотична (знакова), імітаційна, соціальна. Організаційна робота із створення імітаційних класів, мультимедійного супроводу, віртуальних середовищ. Комплексні вимоги до навчально-методичних матеріалів, на базі яких організовується контекстне навчання. Використання технології “case-study”.

Тема 5. Проектування в системі навчання дорослих

Проектування в системі навчання дорослих. Проектна діяльність як атрибут суспільства з технологічною культурою. Місце та функції проектування в сучасній освіті дорослих. Етапи освітнього проекту. Види проектування. Організація телекомунікаційних проектів в системі професійного навчання і підвищення кваліфікації.

Тема 6. Внутрішньофірмове (корпоративне) навчання в системі освіти дорослих

Корпоративне навчання в системі управління персоналом. Поняття про організацію, що навчається. Змістовно-цільові аспекти внутрішньофірмового навчання. Формування корпоративної системи навчання та підвищення кваліфікації в організації. Технології формування в організації інформаційно-освітнього середовища. Форми корпоративного навчання персоналу: програми особистісного зростання персоналу; семінари; тренінги; курси та програми підвищення кваліфікації. Способи організації корпоративного навчання персоналу організації: корпоративне навчання, що базується на використанні тренера компанії; корпоративне навчання, що базується на залученні сторонніх тренінгових компаній; корпоративне навчання, що базується на створенні корпоративного університету. Андрагогічна функція керівника установи в системі розвитку організації. Професійний імідж керівника як спосіб пред'явлення і трансляції еталонних моделей професійної поведінки і спілкування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Сучасні тенденції управління та організації освіти дорослих												
Тема 1. Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи	16	2	2			12	14	2				12
Тема 2. Доросла людина як суб'єкт навчання	16	2	2			12	16	2	2			12
Тема 3. Навчання дорослих в системі безперервної освіти	14		2			12	14		2			12
Разом за змістовою частиною 1	46	4	6			36	44	4	4			36
Змістовий частина 2. Організаційні форми і технології навчання дорослих												
Тема 4. Сучасна практика навчання дорослих	15	2	2			11	15	2	2			11
Тема 5. Проектування в системі навчання дорослих	15	2	2			11	15	2	2			11
Тема 6. Внутрішньофірмове (корпоративне) навчання в системі освіти	14		2			12	16	2	2			12

дорослих											
Разом за змістовою частиною 2	44	4	6			34	46	6	6		34
Усього годин	90	8	12			70	90	10	10		70

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи	2/2
2	Доросла людина як суб'єкт навчання	2/2
3	Навчання дорослих в системі безперервної освіти	-/
4	Сучасна практика навчання дорослих	2/2
5	Проектування в системі навчання дорослих	2/2
6	Внутрішньофірмове (корпоративне) навчання в системі освіти дорослих	-/2
	Разом	8/10

6. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
3		

7. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи	2/-
2	Доросла людина як суб'єкт навчання	2/2
3	Навчання дорослих в системі безперервної освіти	2/2
4	Сучасна практика навчання дорослих	2/2
5	Проектування в системі навчання дорослих	2/2
6	Внутрішньофірмове (корпоративне) навчання в системі освіти дорослих	2/2
	Разом	12/10

8. Темі лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
3		

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи	12
2	Доросла людина як суб'єкт навчання	12
3	Навчання дорослих в системі безперервної освіти	12
4	Сучасна практика навчання дорослих	11
5	Проектування в системі навчання дорослих	11
6	Внутрішньофірмове (корпоративне) навчання в системі освіти дорослих	12
	Разом	70

10. Індивідуальні завдання

- розробити корпоративний тренінг з Охорони праці для керівників функціональних структурних підрозділів промислового виробництва;
- розробити корпоративний тренінг з подолання міжособистісних конфліктів в планово-економічному відділі великого промислового підприємства;
- розробити корпоративний тренінг з Інтернет-маркетингу для департаменту маркетингових комунікацій дирекції з маркетингу компанії Водафон. Визначити, які компанії (або фахівців) доцільно залучити для участі в тренінгу;
- розробити план підвищення кваліфікації та отримання другої управлінської освіти для співробітників віртуальної організації, які знаходяться в резерві на керівні посади.

11. Методи навчання

Наочний (в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН), евристичний, дослідницький, аналізу, дискусії, діагностики

12. Методи контролю

Усний і письмовий контроль, поточне тестування (в тому числі в системі Moodle); самоконтроль, індивідуально-дослідні завдання (доповіді, тези, статті, реферати, презентації), підсумковий контроль

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістова частина 1			Змістова частина 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T6 – теми змістових частин.

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Національна диференційована шкала

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
Відмінно/Excellent	90	100
Добре /Good	74	89
Задовільно/Satisfactory	60	73
Незадовільно/Fail	0	59

Національна недиференційована шкала

Зараховано/Passed	60	100
Не зараховано/Fail	0	59

Шкала ECTS

A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

Шкала ECTS недиференційована шкала

P	60	100
F	0	59

14. Методичне забезпечення:

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

15. Рекомендована література

Базова

1. Архипова С. П. Основи андрагогіки : навчальний посібник Черкаси ; Ужгород, 2002. 184 с.
2. Огієнко О. І., Литовченко І.М. Андрагогічна модель навчання: американський контекст : монографія. Київ : ЦУЛ, 2014. 234 с.
3. Фольварочний, І. В. Європейські громадські організації і освіта дорослих : монографія. Тернопіль : Джура, 2009. 348 с.

Додаткова

1. Malewski, M. Teorie andragogiczne : metodologia teoretycznoscі dyscypliny naukowej / Mieczyslaw Malewski ; red. wyd. U. Gaczkowska. – Wrocław : WUW, 1998. – 200 s.
2. Александров, В. Основна проблема андрагогіки та шляхи її вирішення засобами сучасних інформаційних технологій // Післядипломна освіта в Україні. 2005. № 2. С. 11–15.
3. Скрипник, М. Дорослий у практичній андрагогіці // Післядипломна освіта в Україні. 2016. № 1. С. 38–46

16. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua> .
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> .
3. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.